

Podczas obchodów Dnia Samorządu Terytorialnego 27 maja w Senacie RP przedstawiona została analiza oraz rozwiązania legislacyjne wypracowane przez środowisko samorządowe.

Od 2016 do 2023 roku samorząd terytorialny doświadczył ograniczenia autonomii i zwiększonej ingerencji rządu. Dochody własne JST spadły, a zależność od dotacji wzrosła, co doprowadziło do deficytu finansowego. W edukacji luka finansowa się pogłębiła, a zadłużenie JST wzrosło. Skąd takie wnioski? Podczas obchodów Dnia Samorządu Terytorialnego 27 maja w Senacie RP przedstawiono analizę oraz rozwiązania legislacyjne wypracowane przez środowisko samorządowe. Organizatorami spotkania był Senat RP, Związek Miast Polskich i Unia Metropolii Polskich, przy współpracy innych organizacji samorządowych, w tym Związkiem Powiatów Polskich.

Głównym celem spotkania w Senacie było - po pierwsze - **zaprezentowanie informacji o stanie samorządu terytorialnego w Polsce**. Pokazano, jak zmiany sytuacji prawnej JST w latach 2016-2023, wprowadzane z nieukrywanym zamiarem recentralizacji państwa i osłabienia jego struktur lokalnych i regionalnych, zachodziły zarówno w regulacjach systemowych (finanse, edukacja), jak i doraźnie, w wielu ustawach szczegółowych.

Po drugie – organizacje samorządowe i pozarządowe przedstawiły **konieczne kierunkowe zmiany wypracowane przez różne środowiska** (w tym stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego). Mają one odwrócić negatywne zmiany oraz zredukować niebezpieczne tendencje ograniczenia samodzielności społeczności lokalnych, zmniejszania ich zasobów finansowych. Autorzy propozycji zwrócili także uwagę na to, że trzeba odwrócić obecne ubezwłasnowolnienie samorządów w organizacji i finansowaniu gospodarki komunalnej oraz lokalnych i regionalnych usług publicznych, a także w polityce rozwoju. Wiele z proponowanych postulatów ma kształt gotowych projektów ustaw.

Diagnoza i recepta na problemy samorządu terytorialnego

Głównym zdiagnozowanym problemem w ww. analizie jest luka finansowa w edukacji, która osiągnęła 37 mld zł, a zadłużenie JST wzrosło do 91 mld zł. Deficyt bilansowy wyniósł prawie -9 mld zł. Dochody własne JST były ograniczone, a dotacje były przyznawane arbitralnie.

Samorządowcy proponują pilne działania, takie jak:

- Zwiększenie udziałów JST w podatkach dochodowych, w tym dochodach z podatku PIT zryczałtowanego.
- Przywrócenie subwencji rozwojowej w 2023 roku, aby wyrównać ubytki w wpływach z PIT.

Natomiast długoterminowe zmiany systemowe mogłyby przedstawiać się następująco:

- Zwiększenie autonomii finansowej JST poprzez promowanie lokalnej przedsiębiorczości i inwestycji.
- Ustalenie obiektywnych kryteriów przyznawania dotacji celowych, uwzględniających realne potrzeby JST.

Wzmacnianie roli samorządu terytorialnego według analizy to:

Rekomendacje w sprawie przywrócenia samorządowi terytorialnemu równowagi i samodzielności

Kategoria: Sejm, Senat i Prezydent

Opublikowano: niedziela, 28, maj 2023 11:58

Rafał Rudka

Odsłony: 972

- Zapewnienie większej autonomii JST w podejmowaniu lokalnych decyzji.
- Wspieranie współpracy między JST poprzez platformy wymiany doświadczeń i projektów.

Reforma edukacji miałaby natomiast polegać na m.in.:

- Inwestowaniu w infrastrukturę edukacyjną i nowoczesne technologie.
- Poprawie wynagrodzeń nauczycieli dla zapewnienia wysokiej jakości edukacji.

Więcej szczegóły [TUTAJ](#).

Źródło: na podstawie inf. pras. ZMP